

۰/۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. ^۱ الف) مردمان از وی <u>استدعای</u> مجلس کردند. شیخ اجابت کرد. ب) به تعجب در کار دنیا می‌نگریستیم و <u>مکاری</u> از ما سی دینار مغربی می‌خواست. مکاری:	۱
۰/۲۵	با توجه به بیت زیر، یک معادل معنایی برای واژه «بخت ^۲ » بیابید. ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد	۲
۰/۲۵	با نگاهی بر بیت «خواست کزان ورطه قدم در کشد / خویشتن از حادثه برتر کشد»، معنی واژه «ورطه»، در کدام گزینه به درستی نیامده است؟ الف) مهلکه ب) گرفتاری ج) گرداب د) مکر ^۳	۳
۰/۲۵	با توجه به سه مصراع «که علم کند به عالم شهدای کربلا را»، «بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها» و «چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»، کدام گزینه اهمیت املائی ندارد؟ الف) علم ب) نقض ج) پیمان ^۴ د) سهل	۴
۰/۷۵	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) و آن که غفلت بر احوال وی (قالب / غالب) و عجز بر افعال وی ظاهر بود، مدهوش می‌رفت. ب) خدای همهٔ بندگان را از عذاب (غرض / قرض) و دین فرج دهد. ج) عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر خراب شده است، آن را (امارت / عمارت) باید کردن. ^۵	۵
۰/۵	در کدام گزینه، غلط املائی به چشم می‌خورد. الف) نمط و روش - طرب و شادی - مولع و آزمند ب) غبطه و رشک بردن - ثبات و برجای ماندن - غارب و میان دو کتف ج) مستغنی و بی نیاز - لئیمی و فرومایگی - قوک و قورباغه	۶

۱. الف) دعوت کردن ب) کرایهٔ دهندهٔ اسب، الاغ و مثل آن‌ها؛ چاروادار

۲. طالع

۳. د

۴. ج

۵. الف) غالب ب) قرض ج) عمارت

	(د) رقعہ و یادداشت - عداوت و دشمنی - حسیض و جای پست در زمین ^۶	
۰/۵	املاى درست کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) معلّم مرغان را گویا می کشید؛ گوزن را رعنا رقم می زد؛ خرگوش را چابک می بست؛ سگ را روان گرتح می ریخت. ب) شیخ بفرمود تا آن حقّه را به وی دادند و گفت: «زینحار تا سر این حقّه باز نکنی.» ^۷	۷
۰/۵	کدام بخش از عبارت زیر «حذف» شده است؟ نوع «حذف» را بنویسید. همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصّه قرابت خویش را. ^۸	۸
۰/۵	نقش دستوری ضمیر پیوسته (متصل) مشخص شده را در گزینه های زیر بنویسید. الف) حسنّت به اتفاق ملاحظت جهان گرفت آری به اتفاق جهان می توان گرفت ب) آن که عمری می دویدم در پی او سو به سو ناگهانش یافتم با دل نشسته روبه رو ^۹	۹
۰/۲۵	در کدام گزینه، معنای فعل «کشت»، متفاوت است؟ الف) چون شمع بدم سوزان هر شب به سحر کشته / امروز بنشناسم شب را ز سحر جانا ب) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد ج) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید د) شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن / تا به همسایه نگوید که تو در خانه مایی ^{۱۰}	۱۰
۰/۲۵	کدام گروه اسمی، مطابق الگوی «صفت + اسم + صفت» ساخته نشده است؟ الف) روشنایی برآق آسمان ب) این پرده نیلوفری ج) کدام گودال رفیع د) هزار پند زیبا ^{۱۱}	۱۱
۰/۵	از میان کلمه های زیر، واژه هایی را که «دو تلفظی» نیستند، مشخص کنید. کردگار، مهربان، یادگار، جهان، پروردگار، آموزگار، کایدان. ^{۱۲}	۱۲

ج. ۶

۷. الف) گرتّه ب) زینهار

۸. لفظی (خاصه قرابت خویش را حق شناس باش)

۹. الف) مضاف الیه ب) مفعول

ج. ۱۰

الف. ۱۱

۱۲. جهان و کایدان

۰/۵	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای سازنده در زبان فارسی، مرتب کنید. گشت یکی چشمه ز سنگی جدا غلغله زن، چهره نما، تیزپا ^{۱۳}	۱۳
۰/۵	نقش دستوری اجزای مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) عشق، شوری در نهاد ما نهاد / جان ما در بوتۀ سودا نهاد ب) چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من ج) یکی از دوستان مخلص را / مگر آواز من رسید به گوش د) حدیث عشق نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد ^{۱۴}	۱۴
۰/۵	نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید. الف) هرچه در سوی تو، حسینی شد/ دیگر سو یزیدی. ب) شفق، آینه دار نجابت/ و فلق، محرابی. ^{۱۵}	۱۵
۰/۲۵	کاربرد معنایی پسوند «-ک» در کدام گزینه مشابه واژه «خورجینک» نیست؟ الف) دمک ب) شهرک ج) پیامک د) شاخک ^{۱۶}	۱۶
۰/۲۵	در کدام مصراع، متمم با دو حرف اضافه آمده است؟ الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب ب) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد ج) در حضرت کریم تمنا چه حاجت است د) تعلیم ز ارّه گیر در امر معاش ^{۱۷}	۱۷
قلمرو ادبی (۵ نمره)		

۱۳. یکی چشمه غلغله زن، چهره نما، تیزپا از سنگی جدا گشت.

۱۴. ج

۱۵. الف) مسند ب) نهاد یا نهاد غیرفاعلی یا مسندالیه

۱۶. الف

۱۷. ب

۰/۵	<p>به متن‌هایی که در حقیقت، فریاد مظلومیت آزادی‌خواهان را به گوش می‌رساند و خواننده را به ایستادگی، مبارزه و سازش‌ناپذیری در برابر ظلم، فرامی‌خواند، «.....» یا «.....» می‌گویند.^{۱۸}</p>	۱۸														
۰/۵	<p>در کدام گزینه نام نویسنده به ترتیب نام اثر درست آمده است؟</p> <p>«گوشوارهٔ عرش - سیاست‌نامه - کلیله و دمنه - دیوار - اتاق آبی»</p> <p>الف) سید علی موسوی گرمارودی - خواجه نظام‌الملک توسی - نصرالله منشی - جمال میرصادقی - سهراب سپهری</p> <p>ب) سید علی موسوی گرمارودی - خواجه نصیرالدین توسی - نصرالله منشی - جلال آل احمد - سهراب سپهری^{۱۹}</p>	۱۹														
۱/۵	<p>با توجه به موارد قسمت الف، آرایه‌های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید.</p> <table border="1" data-bbox="240 947 1398 1577"> <thead> <tr> <th data-bbox="240 947 488 1037">ب</th> <th data-bbox="488 947 1398 1037">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="240 1037 488 1127">(۱) سجع</td> <td data-bbox="488 1037 1398 1127">الف) ما را سر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی تفرّج آن جاست</td> </tr> <tr> <td data-bbox="240 1127 488 1218">(۲) حس آمیزی</td> <td data-bbox="488 1127 1398 1218">ب) و صداقت/ شیرین‌ترین لبخند بر لبان ارادهٔ توست</td> </tr> <tr> <td data-bbox="240 1218 488 1308">(۳) استعاره</td> <td data-bbox="488 1218 1398 1308">ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید</td> </tr> <tr> <td data-bbox="240 1308 488 1398">(۴) ایهام</td> <td data-bbox="488 1308 1398 1398">د) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="240 1398 488 1488">(۵) مجاز</td> <td data-bbox="488 1398 1398 1488">ه) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند</td> </tr> <tr> <td data-bbox="240 1488 488 1577">(۶) حسن تعلیل^{۲۰}</td> <td data-bbox="488 1488 1398 1577">و) محبت را غایت نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.</td> </tr> </tbody> </table>	ب	الف	(۱) سجع	الف) ما را سر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی تفرّج آن جاست	(۲) حس آمیزی	ب) و صداقت/ شیرین‌ترین لبخند بر لبان ارادهٔ توست	(۳) استعاره	ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	(۴) ایهام	د) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی	(۵) مجاز	ه) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند	(۶) حسن تعلیل ^{۲۰}	و) محبت را غایت نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.	۲۰
ب	الف															
(۱) سجع	الف) ما را سر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی تفرّج آن جاست															
(۲) حس آمیزی	ب) و صداقت/ شیرین‌ترین لبخند بر لبان ارادهٔ توست															
(۳) استعاره	ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید															
(۴) ایهام	د) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی															
(۵) مجاز	ه) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند															
(۶) حسن تعلیل ^{۲۰}	و) محبت را غایت نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.															

^{۱۸} . ادبیات پایداری - ادب مقاومت

^{۱۹} . الف

^{۲۰} . الف) ۵ (ب) ۲ (ج) ۴ (د) ۶ (ه) ۳ (و) ۱

۰/۵	<p>با توجه به قسمت‌های مشخص شده و با تکیه بر ارکان تشبیه، «مشبّه‌به» و «ادات» را در گزینه‌های زیر بررسی کنید.</p> <p>الف) چون به بصره رسیدیم، از برهنگی و عاجزی به دیوانگان <u>ماننده</u> بودیم.</p> <p>ب) از زنی سخن می‌گفت که وقتی یوش بوده‌اند، برای خدمت او می‌آمده، می‌نشسته و مثل <u>جغد</u> او را می‌پاییده.^{۲۱}</p>	۲۱
۰/۵	<p>مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.</p> <p>ب) بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.^{۲۲}</p>	۲۲
۰/۵	<p>آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت / فتنه‌انگیز جهان نرگس جادوی تو بود (سجع / استعاره)</p> <p>ب) به نام کردگار هفت افلاک که پیدا کرد آدم از کفی خاک (تلمیح / تضاد)^{۲۳}</p>	۲۳
۱	<p>الف) یک بیت، بعد از بیت: «چو به دوست عهد بندد ز میان پاکبازان / چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را» را بنویسید.</p> <p>.....</p> <p>ب) بیتی از شعر «بوی گل و ریحان‌ها» بنویسید که قافیهٔ آن هم به معنای «گلزار» است و هم نام یکی از آثار سرایندهٔ شعر است.^{۲۴}</p> <p>.....</p>	۲۴
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۴	<p>معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.</p> <p>الف) دست معلّم از وقب حیوان روان شد؛ لب را به اشاره صورت داد. فکّ زیرین را پیمود و در آخره ماند.</p>	۲۵

۲۱ . الف) ادات ب) مشبه به

۲۲ . الف) مشکل داشت ب) عصبانی نشوند.

۲۳ . الف) استعاره ب) تلمیح

۲۴ . الف) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را ب) تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه نظری باشد رفتن به گلستانها

.....
ب) گرت هواست که معشوق نغسلد پیمان / نگاه دار سر رشته تا نگه دارد

.....
ج) این [مرد] پارسی هم دست‌تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.

.....
د) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

.....
ه) و عزم‌ت ضامن دوام جهان شد / - که جهان با دروغ می‌پاشد- / و خون تو امضای «راستی» است.

.....
و) اگر غم و شادیت بود، به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد و اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن.

.....
ز) گل به همه رنگ و برازندگی / می‌کند از پرتو من زندگی

.....
ح) فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب‌نقش‌ها سازی سوی خاک

.....
۲۵

.....
جمله «و بذل مَهْجَتَهُ فَيَكْ لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَيْرَةِ الضَّلَالَةِ.» با کدام عبارت قرابت مفهومی دارد؟

.....
الف) بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای... / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی / هر کس را که تشنه شهادت است.

.....
ب) چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد.^{۲۶}

.....
۰/۵

.....
۲۶

۰/۵	<p>در بیت «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد» مقصود شاعر از «رمه» و «چوپان گرگ طبع» چیست؟^{۲۷}</p> <p>رمه: چوپان گرگ طبع:</p>	۲۷
۰/۵	<p>میان دو عبارت زیر چه ارتباط مفهومی وجود دارد؟ شرح دهید.</p> <p>الف) الصبر مفتاح الفرج ب) یعقوب، خود او را به صبر آموزگار بود.</p> <p>.....^{۲۸}</p>	۲۸
۰/۵	<p>بیت زیر، با کدام عبارت، ارتباط مفهومی قوی تری دارد؟</p> <p>«آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد»</p> <p>(۱) الدهرُ یومان یوم لک و یوم علیک (۲) کل نفس ذائقة الموت^{۲۹}</p>	۲۹
۰/۵	<p>به نظر شما، شاعر در ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ شرح دهید.</p> <p>یکی قطره باران ز ابری چکید / خجل شد چو پهنای دریا بدید که جایی که دریاست من کیستم؟ / گر او هست حقا که من نیستم چو خود را به چشم حقارت بدید / صدف در کنارش به جان پرورید بلندی از آن یافت کاو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد^{۳۰}</p>	۳۰

۲۷. رمه: مردم یا عامه مردم و چوپان گرگ طبع: حاکم یا عامل ظالم و ستمکار

۲۸. با توجه به پاسخ دانش آموز و نظر مصحح گرامی

۲. ۲۹

۳۰. با توجه به پاسخ دانش آموز و نظر مصحح گرامی

۰/۵	مفهوم عبارت «گندم نمای جو فروش» را بنویسید. ^{۳۱}	۳۱
۰/۵	چه ارتباطی میان آیه «و من یتوکل علی الله فهو حسبه» با بیت زیر وجود دارد؟ هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد / خدای در همه حال از بلا نگه دارد ^{۳۲}	۳۲
۰/۵	معنی و مفهوم بیت زیر را به نثر روان بنویسید. نعره برآورده فلک کرده کر دیده سیه کرده شده زهره در ^{۳۳}	۳۳

۳۱. ریاکاری و دورویی

۳۲. با توجه به پاسخ دانش آموز و نظر مصحح گرامی

۳۳. با توجه به پاسخ دانش آموز و نظر مصحح گرامی